

Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ

Ξεφυλλίζοντας η μνήμη το εθνικό μας ημερολόγιο δεν βρίσκει μέρα που να μην έχουμε γιορτή, δεν είναι ώρα που να μην είναι γιορτινή κάθε στιγμή είναι πανηγυρική και είναι φορές που δεν μετριούνται οι συμφορές. Που σταματά ο χρόνος και γυρίζει το παρόν προσκυνητής, ευλαβικά, στο παρελθόν.

Σ' αυτή τη σελίδα στέκεται με θλίψη, στη γενοκτονία των ελλήνων της Μικράς Ασίας, για να τιμήσει τα αμέτρητα θύματα αυτής της τραγωδίας και να θυμίσει στη γενιά τη σημερινή, τι της οφείλει και τι την ωφελεί.

Σήμερα η χαροκαμένη μάνα – Ελλάδα, θρηνεί το χαμό χιλιάδων παιδιών της που πλήρωσαν με τη ζωή τους σαν βρέθηκαν στο στόχαστρο της τουρκικής θηριωδίας σε ένα βάρβαρο κι απάνθρωπο διωγμό, στο διασυρμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και τον εξευτελισμό κάθε αξίας και ηθικής.

Αμέτρητοι είναι σήμερα εκείνοι που προσπαθούν να πνίξουν το λυγμό τους, όχι λιγότεροι αυτοί που δεν μπορούν να κρύψουνε το σπαραγμό τους και όλοι εμείς, που δεν μπορούμε να πιστέψουμε ακόμα τη συμφορά που βρήκε τη φυλή μας ξαφνικά.

Ας περάσουμε λοιπόν νοερά για λίγο απέναντι, να θυμηθούμε τα γεγονότα, όχι βέβαια για να φανατιστούμε, αλλά για να συνειστούμε κι αν γίνεται, γιατί όχι, να μη διορθωθούμε.

Είναι δεδομένο και ιστορικά αναμφισβήτητο, ότι η ελληνική παρουσία στη Μικρά Ασία ήταν μακραίωνη.

Από την αρχαιότητα ως τους Βυζαντινούς χρόνους, άνθιζε εκεί μια άλλη Ελλάδα και ο εκεί ελληνισμός δεν είχε τίποτα να ζηλέψει από αυτά που άφησε πίσω του. Ποτέ οι Έλληνες εδώ δεν ένιωσαν ξένοι και σε πολλές περιοχές το ελληνικό στοιχείο ήταν αρκετά ισχυρό, όπως στον Πόντο, στη Σμύρνη και σε όλη τη Μικρά Ασία ως την Καπαδοκία.

Η έρευνα του κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών συγκέντρωσε πληροφορίες που μιλάνε ότι στην τελευταία υπήρχαν ογδόντα μία ορθόδοξες κοινότητες, από τις οποίες 32 μιλούσαν ελληνικά και 49 τουρκικά.

Ο συνολικός αριθμός των Ελλήνων της Μ.Α. δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια. Στα 1912, σύμφωνα με στατιστική του Πατριαρχείου, υπήρχαν στη Μ.Α. 1.782.582 έλληνες, που στο σύνολό τους ήσαν αρκετά ανεπτυγμένοι τόσο οικονομικά, όσο και πνευματικά.

Δυστυχώς όμως, μια ιστορία τόσων αιώνων έσβησε μέσα σε μια 10ετία και όλη η τραγωδία παίχτηκε σε μία πράξη με τη Μικρασιατική καταστροφή....

Η συρρίκνωση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και ο εθνικισμός των νεοτούρκων του Κεμάλ, ήταν της άποψης, ότι κάθε ξένη μειονότητα έπρεπε «δια πυρός και σιδήρου» να εξαφανιστεί. Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση αυτής της ιδεολογίας έπαιζαν και οι ξένοι κερδοσκόποι – επενδυτές, κυρίως Γερμανοί, που είχαν διεισδύσει στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ήταν φυσικό λοιπόν, να βρεθούν στο στόχαστρο όλες οι ξένες μειονότητες, με πρώτη την ελληνική και την αρμενική, που είχαν στα χέρια τους το εμπόριο και τη βιομηχανία.

Από το Μάιο του 1914 και για μια 10ετία περίπου ο ελληνισμός της Μικράς Ασίας και γενικότερα της Τουρκίας γνώρισε το διωγμό και έζησε τον ξεριζωμό έρημος και αβοήθητος στους πέντε δρόμους, άστεγος και διψασμένος, ρακένδυτος και πεινασμένος, ανυπεράσπιστος και πληγωμένος...

Με το πρόσχημα της στρατιωτικής άμυνας ελληνικές πόλεις και χωριά τα έκαναν στάχτη και την ολοκλήρωση της καταστροφής συνόδευσαν με αθρόες

σφαγές, όπως στην περίπτωση της Φώκαιας, προκειμένου να αλλοιωθεί η εθνολογική σύσταση της Μ. Ασίας.

Ο εκτοπισμός γινόταν συνήθως χειμώνα με ακραία καιρικά φαινόμενα και αντίθετα σε οποιαδήποτε συνθήκη και έννοια δικαίου, απαγόρευαν να έχουν μαζί τους τρόφιμα και ρούχα, στάθμευαν σε ακατοίκητες περιοχές για να μην έχουν ανεφοδιασμό, απαγόρευαν την περίθαλψη των ασθενών και την ταφή των νεκρών και τους υποχρέωναν σε απολύμανση με ζεστό νερό, για να τους εκθέτουν στη συνέχεια στην παγωμένη ατμόσφαιρα, για δήθεν καταμέτρηση και ιατρική εξέταση.

Και ακολουθούσε η πορεία, χωρίς καμία απορία.

Μια πορεία που οδηγούσε σε ένα βέβαιο θάνατο και στην καλύτερη περίπτωση σε μια αβέβαιη και δύστυχη ζωή.

Γιατί και όσοι ακόμη είχαν την τύχη να αποφύγουν όλα αυτά τους οδηγούσαν στον εξευτελισμό.

Υπήρχαν όμως και άλλοι τρόποι εξόντωσης με τα γνωστά «τάγματα εργασίας», που στην πραγματικότητα ήσαν στρατόπεδα συγκέντρωσης και εξόντωσης του δυναμικότερου στοιχείου. Διακόσιες πενήντα και πλέον χιλιάδες άφησαν την τελευταία τους πνοή στα στρατόπεδα αυτά.

Διασώθηκαν όσοι μπόρεσαν να εξαγοράσουν τη ζωή τους με την περιουσία τους και όσοι κατόρθωναν να δραπετεύσουν στα βουνά, πληρώνοντας όμως με αντίποινα οι οικογένειές τους.

Με το τέλος του Α΄ παγκοσμίου πολέμου, η Ελλάδα βρέθηκε στο στρατόπεδο των νικητών. Μετά από την γνωστή πολιτική αντιπαράθεση και διχασμό, πιστέψαμε ότι αρπάξαμε την ευκαιρία για εθνική ολοκλήρωση.

Η Μικρασιατική εκστρατεία, στην αρχή, με εντολή των συμμάχων και στη συνέχεια με τη συνθήκη των Σεβρών όσο εξυπηρετούσε τα συμφέροντά τους, ήσαν στο πλευρό μας.

Στη συνέχεια όμως, φοβούμενοι ότι τα μυαλά μας πήρανε αέρα και η άλλοτε κραταιά Οθωμανική Αυτοκρατορία κινδύνευε να γίνει ελληνική, αγκάλιασαν τον Κεμάλ κι εμάς μας πέταξαν στη θάλασσα.

Έτσι απλά, ξεδιάντροπα και προδοτικά, όπως κάνουν άλλωστε πάντοτε όταν μας βλέπουν απέναντι, όταν τα συμφέροντά μας δεν συμπίπτουν με τα δικά τους, όταν πάμε να γίνουμε δυνατοί.

Κάπως έτσι λοιπόν φτάσαμε στην τελευταία και πιο οδυνηρή πράξη αυτής της τραγωδίας, της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μ. Ασίας, που πέρασε στην ιστορία με τη Μικρασιατική Καταστροφή και με, τις δικές μας, να το πούμε, λανθασμένες και άστοχες επιλογές.

Κάπως έτσι, όσοι από τους Έλληνες του Πόντου είχαν επιζήσει και είχαν αποφύγει την προσφυγιά, ξεριζώθηκαν κι αυτοί.

Κάπως έτσι φτάσαμε στη δραματική καταστροφή της Σμύρνης και στη μεγάλη έξοδο των προσφύγων με τη συνθήκη της Λωζάνης. Κάτι παρόμοιο έγινε με τους Έλληνες της Πόλης, το ίδιο κι απαράλλαχτο με τον ελληνισμό της Ίμβρου, Κάπως έτσι επαναλαμβάνεται η ιστορία και στην Κύπρο και κάτι τέτοιο γίνεται και σήμερα με τις παραβιάσεις στο Αιγαίο.

Φαίνεται ότι ο τουρκικός εθνικισμός και ο ισλαμικός επεκτατισμός, δεν χορταίνουν τη λαιμαργία τους με τίποτα.

Γι' αυτό κάθε φορά αμέτρητοι είναι οι μάρτυρες και άλλες τόσες οι μαρτυρίες που περιγράφουν το μίσος και την αγριότητα του τουρκικού εθνικισμού...

Λίγες φράσεις από τις «προσωπικές αναμνήσεις» του Οκτάβιου Μερλιέ, είναι αρκετές... Δεν τα λέμε μόνο εμείς.

«Άκουσα τον πιο σπαρακτικό θρήνο για τον ελληνισμό που είχε δολοφονηθεί, για την προδοσία των Μεγάλων Δυνάμεων, για το θάνατο εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων που είχαν σκοτωθεί, κρεμαστεί, πολλοί μάλιστα είχαν ενταφιαστεί ζωντανοί, για τις κατεστραμμένες πολιτείες, για το σβήσιμο, μέσα στο αίμα, τριών χιλιάδων ετών...»

Για να προσθέσω, τρεις λέξεις, φρίκη – κλαυθμός και οδυρμός αρκούν για να αποδώσουν την πραγματικότητα και μια λέξη, κόλαση, για να περιγράψει τα γεγονότα.

Δυστυχώς, όταν εμείς βαδίζαμε για να χτίσουμε Παρθενώνες, όταν το μάρμαρο στα χέρια μας έπαιρνε μορφή και μιλούσε, όταν το πνεύμα μας στην Πόλη μεσουρανούσε, όταν λαοί – λαμπαδηδρόμοι μετέφεραν τη δάδα μας στα πέρατα του κόσμου, κάποιιοι κατά καιρούς προσπάθησαν και προσπαθούν να μας τη σβήσουν.

Απ' όπου κι αν περάσαμε, όπου κι αν σταθήκαμε, δώσαμε – δεν πήραμε. Χτίσαμε – δεν γκρεμίσαμε! Δημιουργήσαμε – δεν καταστρέψαμε. Κι όμως δεν είναι λίγες οι φορές που πληρώσαμε με το αίμα μας, τη ψυχή μας και με το πνεύμα μας την ύπαρξή μας.

Πόσες και πόσες φορές δεν ξερίζωσαν το δέντρο της φυλής μας και άλλες τόσες δεν έριξε και στην κορφή του ρίζες. Κι όταν ακόμη το έκαψαν, από την τέφρα του αυτό αναγεννήθηκε.

Ό, τι λοιπόν κι αν κάνουνε όσες γενοκτονίες κι αν σχεδιάσουνε, η Ελλάδα των πέντε Ηπείρων και των τεσσάρων θαλασσών θα ταξιδεύει το αιώνιο ταξίδι της.

Δεν γυρίζουμε πίσω. Πάμε μπροστά.

Όμως σε καμιά περίπτωση, δεν θα μας κάνει κανένας να ξεχάσουμε. Πολλές φορές κι εμείς σαν το Χριστό επάνω στο σταυρό έχουμε πει το «άφες...» και άλλες τόσες με τη μνήμη έχουμε φτάσει στην αθανασία.

Κι επειδή αυτό το ξέρουν, προσπαθούν κατά το γνωστό δόγμα, με κάθε τρόπο να διαβρώσουν την κοινωνία μας και να ξεριζώσουν από μέσα μας το τρίπτυχο πατρίδα – θρησκεία – οικογένεια.

Στο χέρι μας είναι να διαφυλάξουμε ό,τι μας απέμεινε και να επανακτήσουμε ό,τι μας πήραν και το χάσαμε, αρκεί να πιστεύουμε στις δυνάμεις μας, στο ελληνικό δαιμόνιο, και μην πιστεύουμε πλέον, όχι μόνο στα αυτιά μας, αλλά ούτε και στα μάτια μας.

Γιατί, οι φίλοι μας προδίδουν την κρίσιμη στιγμή μ' ένα φιλί κι οι σύμμαχοι στη μάχη.

Όσο για τους γείτονες. Πολύ σοφά ο λαός μας λέει «Γείτονα έχεις, Θεό έχεις!» Δυστυχώς εμείς, αυτό το Θεό δεν τον γνωρίσαμε ποτέ.

Όλοι κοιτάζουν όπως λέει και ο Μακρυγιάννης να μας φάνε. Τρώνε, τρώνε να μένει και μαγιά. Κι όταν οι λίγοι αποφασίσουν να πεθάνουν, τότε νικούν.

Κάπως έτσι νικήσαμε στο Μαραθώνα, έτσι ολόιδια και το '40, έτσι πρόσφατα γινήκαμε πρωταθλητές, με τον ίδιο τρόπο πετύχαμε και σαν διοργανωτές.

Αυτοί είμαστε:

Μεγάλα βουνά, μικρά ποτάμια
χείμαρροι, ξερές πλαγιές, γυμνές κορφές
κακοτράχαλη γη, ζεστά ακρογιάλια
και η ζωή φαίνεται στα μονοπάτια
εκεί που ο μόχθος παίρνει τον ανήφορο..

Με ροζιασμένα χέρια εργατικά,
δουλέψαμε τη πέτρα από παλιά
και την κάναμε στ' αλήθεια να μιλάει.

Βάρβαροι που πάτησαν τη γη μας
δεν υπάρχουν, όλοι τους χαθήκαν.
Εμείς ζούμε με την αρμύρα της θάλασσας
με τον αέρα του βουνού
με τη διχόνοια μας και με τα θαύματά μας
πάνω στην πέτρα, με λίγο χρώμα
με μια μπουκιά ψωμί, κρεμμύδι κι ελιά.
Ευτυχώς που ο Θεός μας έδωσε τα βράχια
και τα κάναμε κάστρα απόρθητα.
Μας πολεμάνε, μας χτυπάνε
κι εμείς γράφουμε την ιστορία
πάνου στην πέτρα με αίμα και ιδρώτα.
Αυτοί είμαστε και τώρα, όπως πρώτα.
Μικροί, αλλά δυνατοί.
Μοναδικοί, μα όχι μοναχικοί.

Αύριο αν θα οδηγηθούμε να ζήσουμε μαζί κάτω από την ίδια ομπρέλα της
Ενωμένης Ευρώπης, πιστεύω ότι δεν έχουμε τίποτα να φοβηθούμε.

Ας ελπίσουμε, για το καλό τους οι φίλοι μας να αλλάξουν αυτή τη φορά όχι
μόνο τη γνώμη τους, αλλά και την τρίχα τους και οι «γκρίζοι λύκοι» να είναι μια
γκρίζα ανάμνηση.

Ας ευχηθούμε στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της γείτονας χώρας, σε
αντίθεση με τη λαϊκή παροιμία που λέει «τον αράπη κι αν λευκαίνεις το σαπούνι
σου χαλάς.»

Αρκετά, λόγω θέσης, ήταν το «χαϊδεμένο παιδί» κάποιων και μοίραζαν το
δίκαιο με δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Εκείνο μόνο που πρέπει να φοβόμαστε είναι ο κακός μας εαυτός. Γιατί όταν
θέλουμε κάνουμε θαύματα κι όταν «μας πιάνει» είμαστε για κλάματα.

Επί τέλους! Αυτή τη φορά πρέπει να κερδίσουμε. Ό, τι δεν πήραμε με τα όπλα,
να το πάρουμε τώρα εν καιρώ ειρήνης κ' η Ρωμοσύνη, μέσω Ευρώπης, να
βρεθεί ξανά στις χαμένες πατρίδες και όλοι αυτοί οι πρόσφυγες που αγναντεύουν
και περιμένουν τόσα χρόνια την ώρα και τη στιγμή και με το νου τους είναι εκεί,
σαν να μην έφυγαν ποτέ, να είναι οι πρώτοι που θα πουν στις χλιοβασανισμένες
ψυχές που έφυγαν με τον καημό, «Πάλι δικά μας είναι!»